

Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet

Allmänna bestämmelser

1 § Om inte annat sägs, har de termer och begrepp som används i dessa föreskrifter samma betydelse som i revisorslagen (2001:883).

2 § Det som sägs i 7–12 §§ om revisor ska, när ett registrerat revisionsbolag har åtagit sig ett uppdrag i revisionsverksamheten, tillämpas på den som är huvudansvarig för uppdraget.

3 § Med lagstadgad kvalificerad revision avses i dessa föreskrifter sådan revision som enligt lag eller annan författning i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) får utföras endast av revisorer eller registrerade revisionsbolag eller motsvarande fysiska eller juridiska personer som är registrerade i den staten.

4 § Följande bestämmelser gäller inte för sådana revisionsföretag som avses i 2 § 4 c revisorslagen (2001:883):

- 11 § om dokumentation av organisatoriska krav m.m.,
- 15–17 §§ om försäkring,
- 18 § om anmälan av ändrade förhållanden,
- 19 och 20 §§ om periodiskt återkommande kvalitetskontroll,
- 21 § om intern organisation, och
- 22 § om klientregister.

Förberedande åtgärder inför lagstadgad kvalificerad revision

5 § En revisor ska, innan han eller hon accepterar eller förnyar ett uppdrag som rör lagstadgad kvalificerad revision, försäkra sig om att han eller hon har den tid och de resurser samt anställda med de kunskaper och den erfarenhet som krävs för uppdraget. Detsamma gäller för ett registrerat revisionsbolag.

6 § Ett registrerat revisionsbolag ska, innan det accepterar eller förnyar ett uppdrag som rör lagstadgad kvalificerad revision, försäkra sig om att den huvudansvarige revisorn är godkänd som revisor i den medlemsstat där det reviderade företaget har sitt säte.

Första stycket gäller också för revisorer som undertecknar revisionsberättelserna för större dotterföretag inom EES.

Dokumentation

7 § Av den dokumentation som avses i 24 § första stycket revisorslagen (2001:883) ska framgå

1. planeringen av uppdraget och de bedömningar, såsom väsentlighets- och riskbedömningar, som har legat till grund för planeringen,
2. vilka granskningsåtgärder som har utförts, vad dessa har omfattat samt när och hur granskningsåtgärderna har utförts,
3. de iakttagelser som har gjorts vid granskningen och de slutsatser som har dragits,
4. de insatser i form av rådgivning eller annat biträde som har föranletts av iakttagelser enligt 3 (revisionsrådgivning),
5. de rapporteringsåtgärder som har föranletts av iakttagelser enligt 3,
6. de omständigheter, ägnade att enligt 21 a § revisorslagen rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet, som har identifierats,
7. de åtgärder som har vidtagits för att motverka sådana omständigheter som avses i 6, och
8. de slutsatser som revisorn har dragit om sin opartiskhet och självständighet vid prövningen enligt 21 a § revisorslagen.

Av 24 § första stycket revisorslagen följer att förhållanden som saknar väsentlig betydelse för bedömningen av revisorns arbete eller hans eller hennes opartiskhet eller självständighet inte behöver dokumenteras.

8 § Utöver det som sägs i 7 § ska en revisor i varje revisionsuppdrag dokumentera

1. de omständigheter som har beaktats särskilt vid revisorns prövning enligt 21 § revisorslagen (2001:883) av om han eller hon måste avböja eller avsäga sig uppdraget, och
2. de slutsatser som revisorn har dragit vid prövningen enligt 21 och 21 b §§ revisorslagen.

En revisor ska också i varje uppdrag som avser lagstadgad kvalificerad revision dokumentera de frågor som har ställts och de råd som har mottagits i de fall där revisorn har anlitat externa sakkunniga för rådgivning.

Av 24 § första stycket revisorslagen följer att förhållanden som saknar väsentlig betydelse för bedömningen av revisorns arbete eller hans eller hennes opartiskhet eller självständighet inte behöver dokumenteras.

9 § Den dokumentation som avses i 7 och 8 §§ ska vara tydlig och strukturerad på ett överskådligt sätt. Den ska vara inriktad på väsentlig information, men ändå så detaljerad att revisorns arbete samt hans eller hennes opartiskhet och självständighet kan bedömas i efterhand. I dokumentationen ska ingå korrespondens samt revisionsberättelser, promemorior och andra skriftliga utlåtanden eller intyg som revisorn har avgett. Dessutom ska sådana muntliga kontakter med uppdragsgivaren eller andra, som kan vara av väsentlig betydelse för bedömningen av revisorns arbete eller hans eller hennes opartiskhet eller självständighet, framgå av dokumentationen.

10 § En revisor eller ett registrerat revisionsbolag ska dokumentera sina bedömningar enligt 5 och 6 §§.

11 § Ett revisionsföretag ska dokumentera

1. de riktlinjer, rutiner och system som har antagits och inrättats enligt 21 §, och

2. resultaten av de utvärderingar som avses i 21 § första stycket 12 och eventuella föreslagna åtgärder för att ändra det interna systemet för kvalitetskontroll.

Av dokumentationen ska framgå om de riktlinjer, rutiner och system som har antagits och inrättats enligt 21 § första stycket är lämpliga i förhållande till omfattningen av och komplexiteten hos företagets verksamhet.

Revisionsföretaget ska informera de anställda om de åtgärder som har dokumenterats enligt första stycket 1.

12 § En revisor eller ett revisionsföretag ska förvara dokumentationen i ordnat skick och på ett betryggande sätt. Den får inte vara tillgänglig för obehöriga. Den ska på Revisorsinspektionens begäran utan dröjsmål ges in till inspektionen.

Den dokumentation som avses i 7, 8 och 10 §§ ska bevaras i minst tio år från utgången av det kalenderår då granskningen avslutades. Detsamma gäller sådan dokumentation som avses i 24 § andra stycket revisorslagen (2001:883).

Fortbildning

13 § Revisorer ska i den omfattning som följer av god revisorssed genomgå fortbildning. Fortbildningen ska, under den femårsperiod som närmast föregår en ansökan om fortsatt auktorisation eller godkännande, omfatta minst 100 verifierbara timmar.

Revisorer ska på Revisorsinspektionens begäran ange omfattningen av fullgjord fortbildning och ge in underlag som visar att fortbildningskravet är uppfyllt.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

14 § I lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns bestämmelser om skyldighet för revisorer och registrerade revisionsbolag att vidta åtgärder för att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Revisorer och registrerade revisionsbolag ska även i övrigt, i den omfattning som följer av god revisorssed, vidta åtgärder för att förhindra att den egna verksamheten eller en uppdragsgivares verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Försäkring

15 § Försäkring enligt 27 § revisorslagen (2001:883) ska omfatta den skadeståndsskyldighet som en revisor eller ett revisionsföretag kan ådra sig i revisionsverksamheten. Den ska utgöras av ansvarsförsäkring mot förmögenhetsskada och förmögenhetsbrottsskada enligt villkor som godkänts av Revisorsinspektionen.

Vid byte av försäkringsgivare ska det avtalas att den nya försäkringsgivaren tar på sig ansvaret för skador som har orsakats innan försäkringstiden börjat löpa och som vid försäkringens tecknande var okända. Det som nu har sagts gäller inte i den mån ansvaret omfattas av en annan försäkring.

16 § För revisionsföretag i vilket antalet verksamma revisorer uppgår till högst fem ska försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 200 prisbasbelopp per skada och försäkringsår.

För revisionsföretag som avses i första stycket får dock försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 100 prisbasbelopp per skada och försäkringsår, om inte revisionsföretaget eller någon av de i revisionsföretaget verksamma revisorerna innehar uppdrag som vald revisor i sådant företag för vilket i lag eller annan författning föreskrivs att minst en av de utsedda revisorerna ska vara auktoriserad.

För revisionsföretag i vilket antalet verksamma revisorer överstiger fem men understiger 50, ska försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 200 prisbasbelopp per skada och 400 prisbasbelopp per försäkringsår.

För revisionsföretag i vilket antalet verksamma revisorer uppgår till 50 eller fler ska försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 200 prisbasbelopp per skada och 600 prisbasbelopp per försäkringsår.

Med prisbasbelopp avses det vid försäkringsårets början gällande prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken.

17 § Revisorer och registrerade revisionsbolag ska på Revisorsinspektionens begäran ge in bevis om ansvarsförsäkring.

Anmälan om ändrade förhållanden

18 § Ett registrerat revisionsbolag ska, utöver det som följer av 16 § förordningen (1995:665) om revisorer, genast till Revisorsinspektionen anmäla om det i bolaget, eller i ett bolag som direkt eller indirekt äger andelar eller aktier i bolaget, sker ändringar i bolagsavtal, bolagsordning, bolagsledningens sammansättning eller ägandet av andelar eller aktier i bolaget.

Periodiskt återkommande kvalitetskontroll

19 § Revisorer och registrerade revisionsbolag ska, i den omfattning som Revisorsinspektionen bestämmer, vara föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll utförd av en kontrollant som inspektionen har utsett.

Revisorer och registrerade revisionsbolag som har varit föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll ska betala en avgift till Revisorsinspektionen. Inspektionen fastställer regelbundet beräkningsgrunder för avgiften.

Efter slutförd kvalitetskontroll bestämmer Revisorsinspektionen avgiftens storlek med beaktande av kontrollantens arbete, tidspillan och utlägg.

För revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i ett eller flera företag av allmänt intresse gäller, i stället för det som sägs i andra och tredje styckena, att de ska betala avgiften för den periodiskt åter-

kommande kvalitetskontrollen i form av en särskild årsavgift. Avgiften bestäms med hänsyn till det antal revisionsuppdrag som varje revisor och registrerat revisionsbolag har i sådana företag och ska betalas med följande belopp per uppdrag:

20 000 kr för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och vars börsvärde överstiger 1 miljard euro, och

10 000 kr för övriga företag.

Revisorsinspektionen får ta ut lägre avgifter än det som följer av fjärde stycket, i den utsträckning det är motiverat av tillfälliga minskningar i inspektionens kostnader för den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen. *RIFS 2018:4*

20 § Om en periodiskt återkommande kvalitetskontroll visar på sådana brister att Revisorsinspektionen skriftligen förelägger en revisor eller ett registrerat revisionsbolag att vidta åtgärder, ska revisorn eller revisionsbolaget inom den tid som anges i föreläggandet redogöra för de åtgärder som har vidtagits.

Första stycket gäller inte kvalitetskontroll avseende revisioner av företag av allmänt intresse. För sådan kvalitetskontroll finns bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (EU:s revisorsförordning).

Intern organisation

21 § Ett revisionsföretag ska, med beaktande av den egna verksamhetens omfattning och komplexitet

1. anta riktlinjer och inrätta rutiner för att se till att

a) företagets ägare, styrelseledamöter, styrelsesuppleanter eller verkställande direktör, eller

b) styrelseledamöter, styrelsesuppleanter eller verkställande direktör i ett anknutet företag, inte ingriper i revisionsarbetet på ett sätt som kan rubba förtroendet för de i företaget verksamma revisorernas opartiskhet, självständighet eller objektivitet när dessa utför lagstadgad kvalificerad revision,

2. tillämpa sunda rutiner för förvaltning och redovisning och ha effektiva rutiner för riskbedömning,

3. ha effektiva kontroll- och skyddssystem för företagets system för informationsbehandling,

4. anta riktlinjer och inrätta rutiner för att säkerställa att företagets anställda och andra fysiska personer vars tjänster står till förfogande för eller under kontroll av företaget, och som medverkar i lagstadgad kvalificerad revision, har tillfredsställande kunskaper och erfarenhet för de uppgifter de tilldelas,

5. anta riktlinjer och inrätta rutiner som förhindrar att viktiga revisionsfunktioner överlämnas till personer utanför revisionsföretaget på ett sådant sätt att det försämrar kvaliteten på företagets interna kvalitetskontroll eller Revisorsinspektionens möjligheter att övervaka att företaget fullgör de skyldigheter som gäller för verksamheten,

6. inrätta effektiva organisatoriska och administrativa rutiner för att förebygga, upptäcka, undanröja eller hantera och rapportera eventuella hot mot företagets opartiskhet eller självständighet,

7. anta riktlinjer och inrätta rutiner för att utföra lagstadgad kvalificerad revision, styra, övervaka och utvärdera de anställdas arbete samt för att sammanställa den revisionsdokumentation som avses i 24 § revisorslagen (2001:883) och i tillämpliga fall artiklarna 6–8 i EU:s revisorsförordning i dess ursprungliga lydelse,

8. inrätta ett system för intern kvalitetskontroll som säkerställer hög kvalitet i lagstadgad kvalificerad revision och att beslut och rutiner följs på samtliga nivåer i företaget,

9. använda lämpliga system, resurser och rutiner för att säkerställa kontinuitet och regelbundenhet vid utförandet av lagstadgad kvalificerad revision,

10. inrätta effektiva organisatoriska och administrativa rutiner för att hantera och dokumentera händelser som har, eller kan få, allvarliga konsekvenser för lagstadgad kvalificerad revision,

11. anta riktlinjer för ersättningar, inbegripet riktlinjer för vinstdelning, med tillräckliga resultatincitament för att säkerställa revisionskvaliteten, och

12. övervaka och utvärdera lämpligheten och effektiviteten i sina riktlinjer, system och övriga rutiner samt vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa eventuella brister.

De riktlinjer och rutiner som avses i första stycket 5 ska utformas så att ett eventuellt överlämnande av revisionsfunktioner till personer utanför revisionsföretaget inte påverkar revisionsföretagets ansvar mot det granskade företaget.

Det system för intern kvalitetskontroll som avses i första stycket 8 ska minst omfatta de riktlinjer och rutiner som anges i första stycket 7. En revisor ska ha ansvaret för systemet.

Den ersättning från en revisionsklient som härrör från annan verksamhet än lagstadgad kvalificerad revision får inte ligga till grund för beräkningen av ersättningen till personer som medverkar i eller kan påverka utförandet av revisionen och inte heller utgöra en del av bedömningen av dessa personers arbetsprestationer.

Den utvärdering som avses i första stycket 12 ska innefatta en årlig utvärdering av det interna system för kvalitetskontroll som avses i första stycket 8.

Klientregister

22 § En revisor eller ett registrerat revisionsbolag ska föra ett klientregister. Registret ska för varje revisionsklient innehålla uppgifter om

1. firma, adress och etableringsort,
2. den huvudansvariga revisorns namn, i de fall uppdraget innehas av ett registrerat revisionsbolag,
3. i förekommande fall, namnet på de revisorer som undertecknar revisionsberättelserna i större dotterföretag, och
4. arvoden för lagstadgad kvalificerad revision respektive arvoden för andra tjänster under varje räkenskapsår.

Uppllysningar om förhållanden rörande utvecklingen på revisionsmarknaden

23 § Revisorer och registrerade revisionsbolag som innehar eller under de senaste tre åren har innehaft revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse är skyldiga att på Revisorsinspektionens begäran lämna de uppllysningar som inspektionen behöver för att kunna utarbeta den rapport avseende utvecklingen på marknaden för att tillhandahålla lagstadgade revisionstjänster som behandlas i artikel 27 i EU:s revisorsförordning i dess ursprungliga lydelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

RIFS 2018:2

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2018, när Revisorsnämndens föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet ska upphöra att gälla.

RIFS 2018:4

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2019.